

Taryhyň ilkinji emeli Dünýä çempionaty

Category: Kitapcy, Sport we turizm

написано kitapcy | 25 января, 2025

Taryhyň ilkinji emeli Dünýä çempionaty TARYHYŇ ILKINJI EMELI DÜNYÄ ÇEMPIONATY

«Başlygyň saňa bir zat diýse, edibiljek zadyň barmy...»

Mişel Platini şeýle diýipdi.

2010-njy ýylyň 23-nji noýabrynda şol wagtky Fransiýanyň prezidenti Nikolaz Sarkozi katarly ygtyýarlylar bilen günortanlyk naharynyň başynda duşuşdy.

Sarkozi ildeşi UEFA-nyň başlygy Mişel Platinini-de çörege çagyrypdy.

Şol garbanyşdan dokuz gün geçenden soň Futbol boýunça dünýä çempionatyny geçirmek hukugy Katara berildi.

Katar beýleki talaşgär ýurt ABŞ-dan 14 ses köp alypdy, ABŞ bolsa 8 ses bilen oňmaly boldy.

Ýöne Kataryň bu abraýly ýaryşy geçirmäge hukuk gazanmagy Platinä gymmat düşdi.

2017-nji ýylda başlanan derňew işinde Platini bilen bir hatarda FIFA-nyň we UEFA-nyň käbir ygtyýarlylary geçirilen ses berlişikde para almakda aýyplandy.

Aýtmaklaryna görä, Platini Katara berilen Dünýä çempionaty üçin 2 million dollar para alypdy, özem ol puluň gelen çeşmesini-de mälim edip bilmändi.

Şeýle-de, Sarkoziniň hezzet-hormatyndan soň katar kapitaly «PSŽ» («Paris St Germain») futbol klubyny satyn alypdy we fransuz ýokary ligasy «Ligue 1»-iň teleýaýlyma berliş

hukuklary-da katarly maýadarlar toparyna satylypdy. Şol sanda Mişel Platininiň ogly Laurent Platini şol katarly toparyň şereketlerinden birine baş müdir edilip bellendi.

• **Kataryň ýaryşy almagyna giden ýol «Ýeliseý» köşgünde başlady**

FIFA-nyň şol wagtky başlygy Ýozef Blatter şol meşhur günortanlyk nahardan soň Platini bilen bile FIFA-dan üç ygtyýarlynyň sesleriniň üýtgändigini aýdypdy.

Geçen hepde FIFA-nyň jedelli we üstünden derňew işi açylan öňki başlygy Ý.Blatter Dünýä çempionatynyň Katara berilmeginiň ýalňyşdygyny aýtdy.

Şondan öňinçä Blatter «2018-nji ýyldaky ýaryş Russiýa berildi, 2022-nji ýyldaky-da ABŞ-na berilip, deňagramlylygy saklap bolardy» diýdi.

• **Dünýä çempionatynda diňe futbol däl, birgiden taryh we medeniýet bar**

Eýýýäm ýüz ýyla golaý wagt bári millionlarça adamyň sabyrlylyk bilen garaşýan Dünýä çempionaty dünýäniň iň möhüm sport çäreleriniň başyny çekýär.

Belki-de, bu abraýly ýaryş taryhy we içindäki hekaýatlary bilenem dünýäniň aýratyn gyzykly şüweleňleriniň näýbaşysy bolsa gerek.

Futbol boýunça dünýä kubogyny almak ugrundaky çempionat dürli futbol mekdepleriniň we medeniýetleriniň hem duşuşýan ýeri.

Dünýä çempionatynyň taryhy dürli yklymlardan gelen oýunçylardan we garaşylmadyk toparlardan doly.

Häzir bolsa futbol janköýerleri emeli we mejbury ýagdaýda geçirilýän Dünýä çempionaty bilen ýüzbe-ýüz bolarlar.

Bulançak günortanlyk naharynyň başynda futbol bilen baglanyşygy bolmadyk kararlar bilen kesgitlenen ýaryşyň geçirilmeli ýeri we üsti jedelli Dünýä çempionaty.

Şeýle seredende, futbol bireýýämden bári pul bilen ýöredilýär. Ýöne her nähili-de bolsa, futbol şumada çenli beýle emelileşdirilmändi.

Meselem, Katarda Dünýä çempionatynyň geçirilýändigini üçin noýabr aýynda futbol ligalaryna arakesme berilmegi, futbolyň

ruhy we taryhy bolmadyk ultramodern stadionlaryň gurulmagy
Dünýä çempionatynyň manysyny we gyzygyny gaçyrýar.

Şol bir wagtyň özünde pula satyn alynan janköýer
edinýändikleri hakdaky myş-myşlaram bar.

Platini we Sarkozi bireýýäm eýeleýän wezipesinden gitdiler.
Emma olar «ümür-dumanly» günortanlyk nahary bilen futbol
taryhynyň iň jedelli kararyny berdiler we futboly ýok
saýdylar.

Şindi taryhyň iň manysyz Dünýä çempionaty başlaýar we içinde
futbol ýok. Belki-de bu ýaryşyň yzynda galdyrar ýaly taryhy
mirasy hem bolmaz.

Okan JAN / @okancanyaziyor

Anna, 18.11.2022 ý. Sport we turizm